

I 24 In Cap. XXIV. Ecclesiastici.

Dominus
admiranda
illa domus;
Deipara om-
nes in stupore
rem deduc-
xit.
S. Ignat.
S. Epiph.

S. Petrus
Damian.

æquè miratam fuisse, ac domum sultus Libani. Certè sanctus Ignatius martyr in Epistola ad Joannem Apostolum, Mariam omnibus admirandam pronuntiat. Ave Virgo sanctissima, inquit Epiphanius in Orat. de ejus laudibus, quæ exercitus Angelorum in stuporem deduxisti; stupendum miraculum in calis. Sed haec per occasionem; illud hinc ex instituto præsentis disputationis, B. Virginem ex Regum Iudei stirpe Salomonica fuisse procreatam, quod ex ejus Genealogia, in domo sultus Libani certis ad umbrata Symbolis, confectum exstimo. Quibus accidunt illa B. Damiani: Filia Regum, sed mater Regis Regum; Serm. 2. de ejus Nativitate.

SECTIO XVI.

Iordanis, post Mansiones quadraginta duas, Israelitis occursus, Conceptionem Deiparæ adumbravit, post totidem generationes futuram.

Ad Num. cap. 33. v. 1.

Hæ sunt mansones filiorum Israel, quas descripsit Moyses, juxta castrorum loca, quæ Domini iussione mutabantur.

474 Q uadraginta duas Mansiones, in quas celebris illa Israelitici populi, ab Ægypto in Palestinam progressi, diffusa fuit peregrinatio, adumbrasse quadraginta duas Evangelicas generationes, hoc est, totidem Mariæ & Christi progenitores, quos Matthæus cap. 1. recentiuit, Authoræ sunt gravissimi *Origenes Homiliae* 27. in lib. Numeri. S. Ambrosius in Proœmio ad Tractatum de iisdem Mansiōnibus, S. Hieronymus in Epist. 127. ad Fabiolam, S. Isidorus in Praefatione ad Quæstiones in Librum Numeri. V. Beda Matth. 1. & Lucæ 3. Rupertus lib. 2. in Numer. capite 31. Dum autem prædicti, alique Doctores, his quadraginta duabus Mansiōnibus, atque per illas significatis totidem generationibus, & progenitoribus, Mariæ generationem, & Conceptionem adnectore conuantur, in duas sententias abierunt, quas libet seorsim explicare.

§. I.

Iordanis fontes, & fluxus, originem B. Virginis purissimam, vitamque premonstravit sanctissimam.

Ad Josue 3. v. 15.

Iordanis autem ripas alvei sui tempore messis impleverat.

475 Q uamvis eadem omnino sit Pantrum, quos nuper appellavi, hujus symboli expositio; placet, authori-

tatis gratiâ, unius Doctoris maximi sententiam exprimere. Fit Catalogus Mansio- S. Hieron. num, & numerantur simul quadraginta due; de quibus Matthæus loquitur: Ab Abraham usque ad David generationes XIV. & à David usque ad transmigrationem Babylonis generationes XIV. & a transmigratione Babylonis usque ad Christum generationes XIV. id est, simul generationes XLII. Per has currit verus Hebraeus, qui de terra transire festinat ad cælum, & Ægypto saceruli relata, terram re promissionis ingreditur. Nec mirum, si in illo numeri Sacramento perveniamus ad regna cælorum, sub quo Deus atque Salvator a primo Patriarcha pervenit ad Virginem, quasi ad Jordanem; que pleno Per Iouda gurgite fluens, Spiritus sancti gratiis redundans Maria davit. Hæc S. Hieronymus, quæ totidem designata. penè verbis imitatur S. Isidorus. Per tot viros (ait etiam Beda) quasi ejusdem numeri mansiones, ad intelligibilem Jordanem, id est, Virginem Mariam, sancti Spiritus gurgite plenam, ducet Jesu Christo, ventum est. Videlicet, Josue, five Jesu duce, Israeliticus populus quadraginta duas alternando Mansiones, ad extremam tandem pervenit; usque ad Abelsatim in campestribus locis Moabitarum Num. 33. 49. Significat autem Abelsatim (ut ait Paganus lib. de 49. Nomin. Hebraicis) luctum prævaricationum, seu, spinarum: at verò Moab, ad quem ea loca pertinebant, perinde sonat, ac de Patre. Quasi extrema ea mansio, & paternam Adæ prævaricationem, & ærumnolas inde obortas spinas, ejusdem nempe prævaricationis poenas, commemoraret, ac meritas filiorum lacrymas ciceret, quibus utrumque deferent delictum, & supplicium. Ergo postrema generatio, per extremam illam significata Mansiōnem, miserum Adamitum statum, primam deflentum damnationem, certa nominum notatione præferebat: cum ecce tibi desolatio simul, & remedio cælitus provideretur. Nam, expleto numero XLII. Mansiōnum, totidem Mariæ progenitores præfigurantur, ad eandem denique pervenitum est Virginem, ait Hieronymus, quasi ad Jordanem, que pleno gurgite fluens, Spiritus sancti gratiis redundavit. Alludit S. Doctor ad Jordanis exundationem descriptam Josue 3. v. 15. Iordanis autem ripas alvei sui tempore messis impleverat: itaque dum Jordanem, B. Virginis, cælestium gratiarum affluxibus exundantis, symbolum esse asserit, symboli proprietatem ex ejusdem fluminis fontibus nos docet repeteret.

ofue 3.15.

476 Igitur ut singula singulis reddamus: sicut de Hieronymi, & aliorum Patrum sententia, Mansiones XLII. totidem Progenitorum Mariæ præludia fuerunt; ita Jordanis, Israelitis ab extrema Mansione progressis occursens, Mariam præsignavit, Israelitæ genti post prædictos quadraginta duos Progenitores conspicuum. Quod autem ad utriusque, Jordanis nempe, & Mariæ collationem attinet, quam Hieronymus hic, Isidorus, & alii Patres instituerunt, ut exactior ea sit, à proxima fluminis origine deducendam arbitror. Recolendi sunt duo Duo Iordanis fontes, Phiala nimurum & Panum, nisi fontes quos

Pars II. ad V. 5.

I 25

Phiala, & quois his verbis distinguunt Josephus lib. Panum. 3. de Bello Judaico cap. 18. Jordanis fons Josephus. Panum esse videtur; sed reverè huc terrâ conditus fertur ex ea, quæ vocatur Phiale. Et propriè quidem, ex rotunditate, Phiale dicitur lacus, rota speciem præferens. Semper autem intra ejus labia cohabetur unda, nunquam deficiens, vel exuberans. Cumque interim, hoc esse Jordanis principium nesciretur, à Terrarha quondam Traconitidis Philippo deprehensum est: is namque, missis in Phialam paleis, invenit eas apud Panum redditas, unde anteā fluvius nasci videbatur. Naturalis quoque pulchritudo Panii regis opibus, & divitius magnificientius accurata est. Manufum flumen Jordanis ex hoc loco incipiens. Eadem legas de Phiala & Panio apud Hegesippum lib. 3. de excidio urbis cap. 26. Ex quibus Christianus Adrichomius in Theatro terræ Sanctæ, Manase II. numero 56. Serarius Josue 3. Quæst. 3. & 13. & Magallianus Josue 1. sect. 2. Duplex Iordanis oris, & occultus & patens.

Annot. 3. duplum Jordanis ortum agnoscunt; unum quidem occultum & latenter in Phiala; conspicuum verò, ac patetem alterum in Panio. Porro cum Sancti Patres, uti monui, Jordanem, Deiparæ imaginem extiisse dixerint, consequens est, ut ortum ejusdem fluminis, originem Virginis expressissime putaverint, arque alteram originem alteri composuerint.

477 Primum Jordanis fontem, Phialam, imperforabilis profunditus describit Adrichomius nuper citatus. Phiala hæc prima facie fluminis origo, primam illam inscrutabilem Mariæ originem, æternamque Conceptionem, intra Divinam mentem ab omni retro æternitate latenter, hanc alienè posse adumbrare. De qua Salomon scripsisse creditur Proverb. 8. v. 22. Nundum erant fontes aquarum eruperant. Videlicet, necdum Jordanis eruperat Phiala, cum Maria arcuam jam impiebat Divina sapientia, & amoris conceptaculum; longè ille occultius, atque ad perscrutandum difficilius, quam Jordanis Phiala. Hanc, perpetua aquarum scaturigine plenam, idem describit Adrichomius. Et inexhaustum gratiarum fontem, plenamque Deiparæ originem quis dubitat fateri? Intra Phiala labra semper cohereri undas, quin umquam exuberent, observavit supra Iosepius. Quod quis haud ineptè ad primam illam æternam retulerit Mariæ Conceptionis originem; prædestinationem, inquam, & electionem, quam intra sacratissima silentiū Divini labra contentam suspicimus.

478 Alteram, sed eam conspicuum, & patentem, Jordanis originem, Panum numerum, altera Iordanis origo ad claram, puram, & manifestam Maria conceptionem ex Anne utero persisteret.

Flumen est
humana vi-
ta, ac gene-
rationis ie-
roglyphicum.

S. August.

Panum, altera Iordanis origo ad claram, puram, & manifestam Maria conceptionem ex Anne utero persisteret.

Ildeph. de Flores in Eccles.

didum. Talem hunc Jordanis fontem reflectantur prædicti Geographi, à munditia dictum, clarum ac manifestum. Eum nos, ut Mariæ & Jordanis collationem absolvamus, purissimæ Mariæ originis, & Conceptionis manifestariam assertimus imaginem. Manifestariam, inquam; nam hanc Mariæ originem ex Annæ utero purissimam, manifestam fuisse, jam inde ab heroicis Ecclesiæ temporibus, ferè omnes docent.

479 Illud tantum addiderim, Jordanis secundam atque apertam originem, Panum à prima illa occulta Phiala derivari; auctoribus Josepho, & Hegesippo, cæterisque sacris Geographis: Nimirum ab arca illa Dei prædestinantis sapientia, atque eligentis ardentissimo amore, tamquam ab uberrimo Divinarum gratiarum primario fonte, limpidissimam effluxisse Deiparæ manifestariam originem & Conceptionem: inde Mariam totum vitæ fluxum cælestium charismatum flutibus complexisse, longè quidem uberioris, quam Jordanis eo tempore alveum compleset, quo Israelitæ, post XLI. Mansiones, ad illius oras pervernerunt. Merito igitur S. Andreas Hierosolymitanus Patriarcha in Orat. 2. de Assumptione B. Virginis, eam Fluvium perennis vita compellat.

§. II.

Ingressus Arcæ in Iordanis alveum ingressum Mariæ in Annæ alvum præsignabat. Mirabilis Iordanis refluxus, ejus Immunitatem reverebatur.

Ad Josue Cap. 3. v. 16.

Steterunt aquæ descendentes in loco uno, & ad instar montis intumescentes apparebant procul ab urbe, quæ vocatur Adom, usque ad locum Sarthan, &c.

480 Secunda hæc explicatio superiorē retinet, qua Patres Hieronymus, Ambrosius, Isidorus & alii citati in XLII. Mansiōnum numero totidem adumbratos agnoscent Mariæ proavos. Cæterum in Jordanis exponendo symbolo non nihil variat.

Principio, flumen humanæ vitæ, ac generations aptum esse hieroglyphicum, viri sapientes disputationat, Ambrosius in Orat. de Gratianii obitu, & Ser. 32. & Epist. 81. Nyssenus in Disputatione cum Maria forore, & libro de Opificio hominis, Plato in Cratyle, Empiricus Libro 3. Hypotheseon, Seneca Epistola 58. ex Heraclito, & aliis. Prætermitti non possunt S. Augustini Verba in Serm. 54. de Divinis. Iste generis humani fluvius ab initio usque in finem ex occulis naturæ venis jugiter manat. Torrens iste produxit nos ad nativitatem, perduxit ad mortem. Augustinus imitatus est Petrus Damianus in Serm. de Vigilia L 3 Na 3

126 In Cap. XXIV. Ecclesiastici.

S. Petrus
Damian.

S. Hieron.

Job 40. 18.

S. Gregor.

Josephus.
Per origina-
le peccatio-
nem humana-
vita fluviu-
munißimus
in origine
sua, detur-
patu.

S. Nazianz.
S. Isidor.

Arcæ testa-
menti Ma-
riam prefig-
nabat ab
originali
peccato im-
munem.
S. Bernard.

481 Ut primum vero divina adfuit Arca, majestatem ejus reveritus Jordanis, præcipitem compressit undarum cursum, labentesque reduxit retro flutus, gelidusque retrorsum tertius abscessit fluvius, inquit Nazianzenus in Præceptis ad Virgines. Undifluis fluctibus, qui præcesserant, in mare reconditis, hinc exaltatis, qui substiterant, & in aethera fastigiatis, ait Isidorus in Illustratione Missæ de Epiphania Domini. Porro Arcam Testamenti, Mariam nuncupant plerique Patres; seorsim Bernardus, nec sine eximia Immunitatis nota, in Ser. de ejus Laudibus, ubi sic scribit: *De liginis Setim condita est Arca, in qua Thibribulum, Manna, & Vrba sum recondita, quia licet Maria de Patrum natura per peccatum vitiata duxerit originem; præelecta tamen, & præservata ad purum, Deum nobis protulit & hominem.* Sic ille in Serm. de B. Maria: ubi quod illam Arcæ confert, ex Setinis tabulis compactam, rationem explicat; quia B. Virgo de spinola Patrum origine fuerit orta; et enim Setim, idem quod spinæ, memoriamque reficit primi peccati, in cuius supplicium, spinæ dicuntur mortuorum Genef. 3. 18. A quo quidem & scelere, & suppicio immunem, Virginalem Arcam assert Bernardus; quia, licet ex spinosa Patrum stirpe prognata, oppido tamen per Spiritus sancti gratiam præservata est; sicut

olim consecrata fuit Arca, sacro uncta myrrino unguento, præservationem præludente. Proprius ad rem S. Joannes Damascenus in orat. 1. de Dormitione Deiparæ, illam sacrae Arcæ confert; medium Jordanis dividenti alveum, turbidumque irruentum undarum impetum cohidenti. Quid enim audiret flumen, cœnosam Adami, atque Adamitarum generationem significans, Arcam, Mariæ umbram attingere, quam purissimæ originis futuram, quam à lutulento peccati defluxu immunem, divina virtute perfertiscescere? Sed hoc ali urgebunt acrius.

482 Illud hoc loco observandum suscepimus, B. Virginem ex veteri Patriarcharum stirpe per XLII. generationes, quasi Arcam per totidem Maniones, in Jordanis locum, veluti in maternæ Conceptionis alvum devenerit. Ea porro deveniente, flumen immanni prodigo confluisse, vel potius ad tantæ Arcæ præsentiam, obstupescit refluxisse, fluentiumque, ac refluxuum undarum vorticibus, in rigidum sese aqueum montem conglomerasse: Steterunt aquæ descendentes in loco uno, & ad instar montis intumescentes, apparebant procul ab urbe, que vocatur Adom, usque ad Sarthan. Josue 3. 16. Neque vero refluxus miraculosi terminus otiosè obseruatus, vel inconfutò proditus, ad quem usque tanti prodigi pertinuit spectaculum; nempe Adom, & Sarthan, quæ compresi Jordanis, atque, præ Arcæ veneratione, regredientis testes extiterunt. Porro Adom, urbem iuxta Tiberiadis flagnum agnoscunt Mafius, & Serarius; quibus & Marianæ non displicer lectio Complutensis, qua pro Adom habet Adam, & quemadmodum legit etiam vulgatus nostrarum Josue 19. v. 33. Sarthan vero oppidum in Tribu Issachar, ad radices Iezrael inter Scythopolim & Legionem statuit S. Hieronymus in lib. de locis Hebraicis; & id nomen Tribulationem eorum, interpretatur in lib. de Nominibus Hebraicis. Quoniam igitur arcano mysterio, ingrediente Arcâ, lutofus Jordanis alveus emundatus est, flatumque cursum ad Adam usque & Sarthan fluuius reduxit; nisi ut significaret, Mariam quidem, quæ per XLII. Proavorum generationes, veluti per totidem Maniones illuc usque devenerat, turbulentis lutulentæ generationis, ac coenosæ conceptionis fluctibus minime fusile involvendam? Mirati nimur fuisse Adam, & Sarthan, Humanum, inquam, genus, inter tot fœdissimos turbide generationis fluctus, obstupuit, tum Jordanis præcipitem compressum impetum, tum discissum fundum, Divinæ Arcæ gratiâ, subito fusile exsiccatum, uidoque expurgatum, atque emundatum limo, ne qua supereesse posset suspicio, progradientem Marianam Arcam obliudam, lurulandam, ac vel levissimâ fusile labe folidandam. Pulchra quidem prosopopœia, Jordanis, dum signanter ad Adam, & Sarthan cursum retraxit, dum humanæ generationis limosum fluxum ad erumnosum usque Adamum retulit, aliam longè diversam fore Mariæ generationem, & conceptionem testatus est: ex Adamo quidem, & post exactas XLII. Progenitorum aliorum mansiones, in communem humanæ generationis alvum ingressuram, sed tamen communibus ejusdem generationis folidibus minime defordanam. Ex utroque igitur loco Numer. 33.

Ingressus
Arcae in For-
danis al-
veum desig-
nabit in
gressum Ma-
riae in An-
te alvum; flu-
minis reflu-
xus revere-
batur ejus
immunita-
tem.
Josue 3. 6.

Pars II. ad V. 5. 127

& Josue 3. additâ SS. Patrum expositione, institutam assertionem colligimus, B. Virginem ab Adamo, Abrahamo, Davide ac cæteris deinde proavis naturalē originem repetere; sed divina favente præservatione, à peccati originarii maculis immunem.

SECTO XVII.

Piscatoria linea, & armilla, quibus Job Leviathanum captum describit, generationem B. Virginis præfigurabant, non sine aliqua Immunitatis notatione.

Ad Job Cap. 40. v. 20. & 24. *An extra-
here poteris Leviathan hamo, aut fune li-
gabis linguam ejus? Nunquid pones circu-
lum in naribus ejus, aut armilla per-
forabis maxillam ejus?*

*Nunquid illudes ei quasi avī, aut ligabis eum
ancillis tuis?*

483 **S**I usquam alias nobilem aliquam Diversus Jobus edidit prophetiam, propter quam illum S. Augustinus eximium compellari prophetam, in lib. 2. contra Pelagianos; vel ob hoc unum vaticinium, illufrem certe commerari potuit. Prophetæ notam, quo mysticam Leviathanis pificationem, aptaque punctionis instrumenta prædictit. *An ex-
trahere poteris Leviathan hamo, (ait Domi-
nus,) aut fune ligabis linguam ejus? Nunquid
pones circulum in naribus ejus, aut armilla per-
forabis maxillam ejus? Nunquid illudes ei,
quasi avī, aut ligabis eum ancillis tuis?* At ego vero egregium meditor pescatum, quo immane monstrum non arduis expugnam bellorum machinis superbissimum, sed abjectissimum renui deludam lineam, atque minutissimum veluti pesciculum leví quādam exagitare armilla, quibus strenue distractum Ancillæ illum meum propinabo ludicum.

484 Leviathanis nomine, ac symbolo, flygium exprimi cetum, juratum humani generis hostem, nefarium primi sceleris auctorem, compluribus testimoniis, & argumentis latè alibi probamus. Porro vastissimum hunc Dracōnem, qui universum Mundi Oceanum fœdis infestabat cladibus, trajecto aliquando hamo strangulandū, injectaque rectius armilla, multa perdomitum, ac pervictum exagitatione, ad littus tandem linea Piscaria cogenitum, puello, ac puellæ; Iesu, & Mariæ, iusconi futurum, paucis explicatū venimus. Sed quæ hæc linea, quisnam hamus, quæ Felix armilla, quibus tantum facinus patratum est?

485 Piscarium Jobi linea S. Gregorius lib. 32. Moral. cap. 9. Genealogiam Mariæ, & Christi, sapienter interpretatus est: *Cum dicatur, Abraham genuit Isaac, Isaac genuit Jacob, cumque ceteri successores, usque ad Mariam Virginem deponsatam, describuntur, quasi quædam linea torquetur, in cuius extremo incarnationis Dominus, id est, manus iste ligaretur, &c. quibus latè & carni escā, & divinitatis distinguit aculeum, & universam persegitur Leviathani capturam.* Eadem est explicatio S. Athanasii quæst. 20. variarum, Bedæ Mathe. 1. & Homilia de Incarnatione, Albini in Sermone de Nativit. Odilonis in Compendio Gregorii, S. Isidori Hispal. lib. 1. Sententiarum Cap. 14. S. Brunonis in Serm. de eadem Na-

tiv. Ruperti lib. 1. in Matth. ac Petri Damasi in Serm. de Virginis Nativit. & in Serm. de Annuntiatione. Itaque extream lineæ piscatoræ fibulam, cui hamus appenditur, Mariam Deiparam explicat, in quam Genealogia definit Evangelica: mox hamum, id est, verbi divinitatem carnis etia obiectam suspendunt; quam aut Christi carnem, alii Virginis afferunt, alii Virginem ipsam nuncupant. D. Petrus Cardinals in ferni. de Annunt. hæc scribit: *Christus de Libro Genealogie linea faciens; Divinitatis hamum innexuit, quem carne operuit Virginali. ut Draco magnus illeclus ad carnem, ferrum Di-
vini Numinis subsernit.* Integrum B. Damasianus his verbis punctionis instrumentum Evangelicum instruxit: nam ex Mariæ Genealogia, piscariam nevit, ac deduxit lineam; huic divinum Verbum, quasi hamum, per Incarnationem adfrinxit: hamo autem Mariannam Carnem innexit, veluti escam, qua Leviathanum delusum perimeret. S. Epiphanius in Serm. de laudibus B. Mariæ, his illum verbis salutat: *Ave gratiâ plena, hamus esca spiritalis; in te siquidem hamus Divinitas.* Et meritò quidem Epiphanius piscariam Escam, Deiparam Virginem dixit, quam Damasianus Carnem Virginalem appellant: eadem enim, auctore Augustino Serm. de Assump. & eodem Damiano de ejusdem Nativitate; eadem, inquam, est caro Virginis Matris, & Christi, qui Divinitatis hamum, ex utriusque Genealogia pendente, obduxit, quo immanis belua Leviathanus, dum Matrem, ac Filium vasto deglutire pergit hiatu, ferro transactus, & alienam escam intactam dimittere, & propriam coactus est animam infelix emovere. Sed libert Brunonem, SS. Carthusiæ Archimandritam de Genealogie Marianæ linea loquentem audire. *Hæc linea incipit ab Eva, & desinat in Mariam. In principio est mors, in fine vita consitit. Mors per Evans facta est, vita per Mariam redditæ est. Illa à Diabolo viciæ est, hæc Diabolum ligavit, & vicit.* Tam differt ille & in Piscatoria Jobi linea extrema, Deiparam agnoscit, longè avorum Evangeliorum serie ab Eva usque, Adamoque procreatam, & ipsam afferit Tartarei ceti pescatricem, atque viætricem strenuissimam; nec fine immunitatis eximia nota, quam vel ex Evæ, & Mariæ in hac Leviathani contentione, tam accurata anthites probat voluit piissimus juxta ac sapientissimus Bruno.

486 Addam Armillæ quoque paulo fusionem descriptionem, quam affabre concinnavit Rupertus Abbas in Cap. 1. Matthæi. *Illa vero, secundum Lucam sursum ascendens, textura Genealogie prolixioris, reverâ quasi circulus extitit; ita ut nihil rectius, quam ejusdem generationis excursum putemus posse intelligi in verbis illis, que itidem ad B. Job Doninus dicit: Nunquid pones circulum in naribus ejus, aut armilla perforabis maxillam ejus? Quid enim? Nonne, cum sic incipit: Et ipse Iesu erat incipiens quasi annorum triginta, & putabatur filius Joseph, qui fuit Heli; & sic finit; qui fuit Adam, qui fuit Dei; nonne, inquam, initium & finem conjunxit, & circulum fecit?* Cum enim uno ductu linea sic flectatur, ut ejus initium, & finis conjugantur, nonne circulus, verbi gratiâ, qualis est armilla, formatur? Ecce Iesu Christus, de quo sic incipit: *Et ipse Jesus erat incipiens quasi annorum triginta, ut*

L 4 puta

Extrema
lineæ pisca-
toria fibula
cui hamus
appenditur,
Deipara.

S. Petri.
Dami.
Hamus di-
vinitas Ha-
mi sca Ma-
ria, quo
Dracorran-
sus.

Piscatoria
linea gene-
rationem
Marie &
Christi sig-
nificat.
S. Greg.